

Czech Institute of Egyptology

Posudek vedoucího doktorské práce

V Praze, 15. 7. 2020

Mgr. Martin Odler

Společenský kontext mědi ve starověkém Egyptě do konce Střední říše

The social context of copper in Ancient Egypt down to the end of Middle Kingdom

Univerzita Karlova 2020

Tato disertační práce je předkládána v rámci studijního programu Historie, obor egyptologie. Je koncipována jako dvoudílná; první, textová část čítá celkem 365 stran. Část druhá, přílohy, obsahuje četné grafy, tabulky a vyobrazení v rozsahu 279 stran. Práce je předložena v angličtině.

Jejím cílem je zpracování mědi a jejího společenského významu ve starověkém Egyptě od predynastického období do konce Střední říše, tedy zhruba do 17. stol. př. Kr. Úvodní dvě kapitoly se věnují obecnějším aspektům kovu jako takového, jeho společenským funkcím ve starověkém Egyptě v tom nejširším možném pojetí, ale zároveň i roli mědi, jako jednoho ze základních surovinových zdrojů pro výrobu nástrojů a předmětů. Není triviální si představit, že měď ve starověkém světě představovala několik tisíciletí ten nejdůležitější kov a byla strategickou komoditou. Nezbytnou součástí diskuse je i teoretická debata jejich specifických rolí ve společnosti. Třetí kapitola je orientována na výskyt mědi a doklady využití mědi podle lokalit a jejím metalurgickým aspektům. Kapitola čtvrtá je zaměřena na diskusi soudobých textových, ikonografických a paleografických dokladů mědi a jejímu místu v rámci ekonomických struktur a fungování staroegyptského státu. Pátá kapitola diskutuje do detailu povahu a druhy archeologických pramenů, které se vážou k mědi. Šestá kapitola je věnována dosavadnímu poznání archeometalurgických aspektů mědi. Právě v ní doktorand bohatě úročí svou dlouholetou analytickou činnost na tomto poli a účast na různých archeologických projektech souvisejících s mědí.

Czech Institute of Egyptology

Celá práce velice dobře ukazuje provázanost mědi a měděných artefaktů s geopolitickými dějinami starověkého Egypta a dokumentuje těsný vztah jedné konkrétní civilizace se strategickými zdroji surovin. Zároveň závěry práce věrohodným způsobem dokumentují i jistou roli v ‚demokratizačních‘ tendencích během Střední říše.

Disertační práce M. Odlera je zcela novou vědeckou analýzou daného tématu. Autor v ní zcela využívá svou schopnost analyzovat a syntetizovat dostupné informace a zároveň je vhodně aplikuje pro porozumění výsledků vlastních výzkumů archeometalurgických aspektů mědi. Jeho práce představuje přesvědčivou vědeckou analýzu, která splňuje a vlastně značně přesahuje všechny požadavky kladené na tento druh prací. Autor vystupuje jako zkušený egyptolog, který se orientuje ve velkém množství odborné literatury a je schopen ji kriticky uchopovat, vyhodnocovat, zároveň je však obezřetný natolik, aby byl schopen identifikovat současné slabiny zpracovávaného tématu. Tato jeho schopnost se projevuje i v oblasti využití známého poznání pro vlastní závěry, které naše poznatky v tomto směru bádání významně posunují kupředu. Jak sám ale upozorňuje, studium měděných artefaktů je zatím na hony vzdáleno od svého konce a jeho završení bude vyžadovat kooperaci mnoha odborníků a institucí v blízké i vzdálenější budoucnosti a především úspěšnější strategie vzorkování, zejména na území Egypta.

Vzhledem k uvedeným konstatováním doporučuji disertační práci k udělení doktorátu v oboru egyptologie.

Prof. Mgr. Miroslav Bárta, Dr.